

Bijlage 5 Wachtgelden

Berekening scenario wachtgelden bij ROC Leiden

In onderstaande tabellen wordt voor de leeftijdsgroepen 60+, 55 t/m 59 en 50 t/m 54 jaar aangegeven wat de kosten van het wachtgeld (inclusief WW) zijn. De totale wachtgeldkosten voor deze leeftijdsgroepen is € 90 miljoen. Onder de tabellen worden de aannames nader toegelicht. De mbo-sector is zelf 100% wachtgeldplichtig, de sector moet zelf ook de WW-kosten betalen. Bij een faillissement worden de wachtgeldgevolgen van ROC Leiden verrekend met de overige mbo-instellingen (zie artikel 5a .3 uitvoeringsbesluit WEB).

Tabel 1: Opbouw onderwijspersoneel ROC Leiden per leeftijdsgroep

leeftijdsgroep	fte	aantallen	%
20-29	56	67	10%
30-39	77	95	13%
40-49	123	149	21%
50-59	89	107	15%
55-59	131	153	22%
60+	108	134	19%
Totaal personeel	584	705	100%

Tabel 2: Kosten wachtgeld voor onderwijspersoneel ROC Leiden van 60 jaar en ouder

leeftijdsgroep	aantal fte	GPL in €	aantal jaar wachtgeld	bedrag wachtgeld (× €1 mln)
65	3	48.846	0,5	0
64	11	51.288	1,5	1
63	19	48.846	2,5	2
62	20	52.509	3,5	4
61	23	46.404	4,5	5
60	31	51.288	5,5	9
Totaal 60+	108	50000*	4*	21

Tabel 3: Kosten wachtgeld voor onderwijspersoneel ROC Leiden van 55 jaar t/m 59 jaar

leeftijdsgroep	aantal fte	GPL in €	aantal jaar wachtgeld	bedrag wachtgeld (× €1 mln)
59	25	47.625	7	8
58	24	48.846	8,5	10
57	33	47.625	10	16
56	24	50.067	11	13
55	25	48.846	12	15
Totaal 55-59	131	48500*	10*	62

Tabel 4: Kosten wachtgeld voor onderwijspersoneel ROC Leiden van 50 jaar t/m 54 jaar

leeftijdsgroep	aantal fte	GPL in €	aantal jaar wachtgeld	bedrag wachtgeld (× €1 mln)
54	19	48.846	2	2
53	17	47.625	2	2
52	17	45.183	2	2
51	19	45.183	2	2
50	19	42.740	2	2
Totaal 50-54	89	46000*	2*	8

* Het betreft hier gemiddelde bedragen en gemiddeld aantal jaren wachtgeld

Totaal wachtgeld	90

Bij bovenstaande berekeningen van de wachtgeldgevolgen bij ROC Leiden zijn de volgende aannames gedaan:

- De berekening is gemaakt op basis van het werkelijke aantal fte personeel bij ROC Leiden.
- Het aantal fte is zonder externen en stagiaires.
- 56% van het personeel van ROC Leiden is ouder dan 50 jaar.
- De kolom gemiddelde personeelslasten (GPL) is berekend op basis van het jaarsalaris inclusief werkgeverslasten. Deze GPL is bij de berekening van het wachtgeld vermenigvuldigd met 70% (uitkeringsniveau).
- De kolom aantal jaar is de verwachte duur van de wachtgelduitkeringen per leeftijdsgroep.
- Op dit moment is de AOW datum in de cao MBO nog 65 jaar maar de aanname is dat, mede onder druk van rechterlijke uitspraken, dat de einddatum van de wachtgelduitkering in de nieuwe cao MBO op de aangepaste AOW-leeftijd wordt gesteld. Het personeel van 53 jaar en ouder voldoet allemaal aan de referte-eis van 12 jaar werkzaam zijn in de sector. Daardoor ontstaat een uitkeringsduur van WW en bovenwettelijk tot aan de pensioendatum.
- De leeftijdsgroep 50 tot 53 jaar heeft na de WW (met een duur van twee jaar) recht op 5,5 jaar wachtgeld wanneer zij 7 jaar of langer in de sector hebben gewerkt. Hierdoor heeft deze groep circa 9 jaar aan wachtgeldrechten. In de berekening is de aanname gedaan dat de groep tot 55 jaar sneller een baan vindt, daarom is voor hen alleen met de WW-duur van twee jaar gerekend.
- Vanwege de verwachte daling van het aantal mbo-studenten in komende jaren door demografische ontwikkelingen zal het naar alle waarschijnlijk lastiger worden voor het personeel om een passende baan in het onderwijs te vinden in de toekomst waardoor de werkloosheid langer zal duren. Hierdoor blijven de wachtgelduitkeringen hoog.
- In de berekening is de aanname gedaan dat de mensen onder de 50 jaar snel een baan zullen vinden en verwaarloosbaar gebruik van het wachtgeld zullen maken.

Inschatting van € 55 miljoen wachtgelden

De inschatting van € 55 miljoen aan wachtgeldgevolgen is gebaseerd op de aanname dat de leeftijdsgroep van 57 jaar en ouder wachtgeld krijgt. Daarbij is de aanname gedaan dat 175 fte (30% van het totale personeel) wachtgeld krijgt. De 175 fte vermenigvuldigt met een wachtgelduitkering van circa € 50.000 voor de duur van gemiddeld 6 jaar cumuleert tot € 55 miljoen. Bovenstaande aannames zijn gebaseerd op de wachtgelduitkeringsbestanden van de mbo-sector. In het primair onderwijs en het voorgezet onderwijs is een vergelijkbare trend zichtbaar. Wanneer ouder onderwijspersoneel eenmaal in het wachtgeld is gekomen, is het voor deze categorie weer moeilijk is om een nieuwe baan te vinden.

Wettelijk kader wachtgelden

- MBO-instellingen vervullen na de decentralisatie van arbeidsvoorwaarden in 2002 zelf de werkgeversrol. Vanaf 1 februari 2013 maakt de mbo-sector zelfstandig afspraken met de eigen sociale partners over de primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden.
- Voor de MBO instellingen vervult de MBO Raad deze rol. Ook de verantwoordelijkheid voor de kosten van werkloosheids- en arbeidsongeschiktheid maken daarvan deel uit. MBO instellingen ontvangen jaarlijks een bijdrage voor deze kosten als onderdeel van de lumpsum (circa € 100 miljoen).
- In het kader van bovenstaande is ook wettelijk geregeld dat wanneer een mbo instelling zijn taken beëindigt als gevolg van een faillietverklaring en er geen rechtsopvolger is, de besturen van de overige instellingen er gezamenlijk in moeten voorzien dat wordt voldaan aan de verplichtingen tegenover het personeel en het ontslagen personeel die voortvloeien uit de wet en regelgeving (artikel 5a.3 van het Uitvoeringsbesluit WEB – voorziening bij ontbreken rechtsopvolger).
- Dit is zo geregeld dat het personeel haar rechten geldend kan maken jegens de uitkeringsinstantie, het Rijk de kosten vergoedt aan de uitkeringsinstantie en de kosten vervolgens voor 100% in mindering worden gebracht op de rijksbijdragen van de overige mbo instellingen. Dit impliceert dat bij een faillissement van het ROC Leiden de andere mbo

instellingen verantwoordelijk worden voor de wachtgeldgevolgen van het ontslagen personeel van het ROC Leiden.

- Deze kosten worden verrekend met de rijksbijdrage die mbo instellingen ontvangen. Met andere woorden, de mbo sector draagt de lasten voor de wachtgelden.

